

Enligt sändlista

Förordnande om utvidgning av strandskyddsområde samt förordnande om naturvårdsområde av Gotlandskusten

BESLUT

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15 § naturvårdslagen (NVL) (SFS 1964:822, omtryckt 1991:641) samt 20 § naturvårdsförrordningen (SFS 1976:484) att utvidga nu gällande strandskyddsförordnande (beslut 1976-08-30) till 200 eller 300 meter i enlighet med angivelse på de till detta beslut
././. hörande kartorna, bilaga 1.

Länsstyrelsen beslutar vidare att förordna hela strandskyddsområdet som naturvårdsområde enligt 19 § NVL med föreskrifter enligt nedan.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ett skydd mot exploatering med bebyggelse av den gotländska kusten infördes redan 1948 enligt 122 § byggnadslagen med tillståndsprovning av länsstyrelsen för all bebyggelse.

Tack vare att förordnandet hade betydande bredd, upp till 500 m från stranden, och omfattade praktiskt taget hela länets kust, har Gotlandskusten förskonats från att bli sönderplottrad och privatiserad med fritidshus. I ett tidigt skede jämkades placeringar av fritidshus till mer undanskymda lägen, i ett sent skede gavs möjlighet genom statens naturvårdsverk att betala ersättning i de fall bebyggelseansökningar avsågs.

Den 1 juli 1987 upphörde förordnandet att gälla i och med att den nya plan- och bygglagen (PBL) trädde i kraft.

Länsstyrelsen uppmärksammade dessförinnan att fiskebodar för fiskets och jordbrukets behov inte längre skulle komma att bli prövningspliktiga. De är att hänföra till ekonomibyggnader och är därmed undantagna från lovplikt enligt PBL. De är dessutom undantagna från strandskyddsbestämmelserna enligt 16 § NVL.

Länsstyrelsen beslutade med anledning härav den 18 juni 1987 med viss komplettering den 13 juli 1987 att med stöd

1993-04-26

231-1591-93

av 11 § NVL förbjuda bebyggelse på land inom 100 m från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Förordnandet skulle gälla under den tid utredning pågår av omfattningen av ett eventuellt förordnande som naturvårdsområde enligt 19 § NVL för delar av kusten, dock längst t o m den 30 juni 1990.

Ett förslag till nytt förordnande upprättades under våren 1989 och remitterades i april till myndigheter och organisationer. Förslaget var utställt t o m den 27 juni 1989 i länsstyrelsens lokaler i Visby. Med anledning av vissa erinringar mot förslaget remissbehandlades ett modifierat förslag under våren 1990.

Länsstyrelsen beslutade i ärendet den 28 maj 1990. Beslutet överklagades till regeringen av flera skäl. Ärendet återförvisades av regeringen till länsstyrelsen för förnyad behandling på grund av att jäv förelåg för två av styrelsens ledamöter.

Den 6 juni 1990 beslutade länsstyrelsen att förlänga bebyggelseförbudet enligt 11 § NVL till att gälla t o m den 30 juni 1993.

MOTIVERING

Regeringen angav i beslut den 29 mars 1979 avseende fullföljande av riktlinjer för hushållning med mark och vatten i Gotlands län att länsstyrelsen bör överväga att utöka strandskyddet inom de kustavsnitt som det är mest angeläget att hålla fria från bebyggelse och andra anläggningar.

Med anledning härav utarbetade länsstyrelsen ett förslag till utökat strandskydd, vilket ställdes ut 1982 och i samband därmed remitterades till Gotlands kommun.

Med hänvisning till osäkerheten om vilken utformning den aviserade nya plan- och bygglagen skulle få samt till hur strandskyddsbestämmelserna skulle behandlas begärde kommunen anstånd med besvarandet av remissen.

När PBL trädde i kraft den 1 juli 1987 upphörde förordnandet enligt 122 § byggnadslagen med byggnadsförbud längs hela Gotlandskusten att gälla. Strandskyddsprövningen enligt 16 § NVL ändrades däremot inte, varför frågan om utökat strandskydd åter aktualiserades.

Gotlands kommun angav 1986 vid besvarandet av remissen om strandskydd bl a följande

- ett ev utvidgat strandskyddsförordnande bör prövas tillsammans med:

a kommunal planläggning för aktuella områden,

1993-04-26

231-1591-93

b förslag till kommunal delegation inom de aktuella områdena.

Gotlands kommun har ännu inte antagit någon översiktplan över kommunen.

För vissa kustavsnitt med särskilt värdefull natur eller bebyggelse har diskuterats införandet av områdesbestämmelser. Arbetet med att välja ut sådana områden har dock inte påbörjats, varför sådana mer arbetskrävande förordnanden inte kan införas före den 1 juli 1993.

De kustavsnitt som är mest skyddsvärda från naturvårdssynpunkt är de avsnitt som har ringa eller ingen bebyggelse. Införandet av områdesbestämmelser torde, i vart fall i ett första skede, komma att inriktas på fiskelägen med särskilt värdefull bebyggelse.

Länsstyrelsen befarar att den övervägande delen av Gotlandskusten inte kommer att omfattas av områdesbestämmelser eller andra särskilda kommunala regler. Detta innebär att tillkomsten av fiskebodan inte kommer att prövas över huvud taget. Erfarenheterna har visat att en del av de fiskebodan som byggts eller renoverats så småningom har fått karaktär av fritidshus. Möjligheterna att ingripa mot sådant gradvist överförande synes f n vara små p g a bristande tillsynsresurser.

Den gotländska kusten är av riksintresse för friluftsliv i sin helhet och för naturvård i cirka halva sträckningen enligt 2 kap 6 § st naturresurslagen. Dessutom är delar av kusten av riksintresse för kulturminnesvården.

Beslutet om förordnande enligt 19 § NVL bygger på ett förslag till utvidgat strandskyddsförordnande som utarbetades av länsstyrelsen 1982 med anledning av ett regeringsbeslut 1981. Med anledning av ovan angivna brister med ett strandskyddsförordnande beslutas nu om komplettering med ett förordnande som naturvårdsområde. En fördel med ett sådant förordnande är att reglering kan införas av även annan markanvändning. Tåkt av grus till husbehov i strandzonen har vållat ökande problem i naturvårdshänseende genom att materialuttagen numera är av en helt annan omfattning än tidigare. Skadorna blir därmed större. Frågan om reglering av tåkt av grus och andra oorganiska material vid havsstranden väcktes redan 1971 genom en framställning till länsstyrelsen om införande av tillståndsplikt för sådan tåkt i strandzonen. Ärendet har ännu inte avgjorts, varför tillståndsplikt nu införs för alla former av tåkt av berg, sten, grus och sand innanför den yttersta materialsamling som kan komma att fyllas på vid stormtillfällen.

1993-04-26

231-1591-93

STRANDSKYDDSFÖRORDNANDET

1976 års beslut om strandskyddsförordnande innebär att 100 m strandskydd gäller för merparten av Gotlands kust samt alla sjöar av betydelse, att 200 m gäller för fem kustavsnitt och att 300 m gäller för ett kustavsnitt.

Det nu förordnade strandskyddet skall gälla enligt följande:

./.
På land och i vattenområdet intill 100, 200 eller 300 m avstånd från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd enligt angivelse nedan eller på kartor, bilaga 1. För vattenområdet skall gälla motsvarande bredd som på land.

Kusten

Enligt kartor bilaga 1 med vissa nedan angivna undantag.

Sjöar (Träsk)

För samtliga nedan angivna sjöar skall gälla 100 m strandskydd:

Ajkesträsk, Bondansträsk, Norrsund, Alnäsaträsk, Mölnorsträsk, Farnavik och Dämbaträsk på Fårö.
Bästeträsk, Trullträsk, Nyrajsu, Mavrajd, Kölnshajdträsk, Alnshajd och Horsan i Fleringe socken.
Hau träsk i Fleringe och Bunge socknar.
Lillträsk i Bunge socken.
Fardumeträsk i Hellvi och Rute socknar.
Tingstädeträsk i Tingstäde och Hejnum socknar.
Bogeviken i Boge och Othems socknar.
Svajde vät i Follingbo socken.
Storsund i Gothems socken.
Paviken i Västergarns och Eskelhems socknar.
Sigvaldeträsk och Hagebyträsk i Etelhems socken.
Liffrideträsk i Stånga socken.
Lojstaträsk i Stånga och Lojsta socknar.
Asträsk i Linde socken.
Mjölhatteträsk i Öja och Vamlingbo socknar.
Lingenvätarna i Vamlingbo och Sundre socknar.
Muskmyr i Sundre socken.

Strandskydd skall inte gälla:

1. Stränder av alla sjöar, vattendrag och kanaler som inte särskilt angetts ovan.
2. Mark avsedd för bebyggelse och anläggningar inom detaljplan.
3. Industri- eller exploateringsområden för stentäkt enligt bifogad kartredovisning vid Storugns och Strå som på grund av verksamhetens karaktär inte är attraktiva

1993-04-26

231-1591-93

för bad eller friluftsliv, bilaga 2.

Utökningen gäller vattenområden samt på land områden mer än 100 meter från strandlinjen vid havskusten. Inom det tidigare undantagna området vid Ar införs nu strandskydds-förordnande vid havskusten enligt kartor bilaga 1 samt för hela sjön Bästeträsk.

NATURVÅRDSOMRÅDESFÖRORDNANDET

Naturvårdsområdet skall, med undantag av område avsett för bebyggelse och anläggningar inom detaljplan, omfatta all mark inom strandskyddsområdet. Vattenområdet skall inte heller ingå.

Uppgifter om naturvårdsområdet. Översiktskarta bilaga 3.

Naturvårdsområdets namn: Gotlandskusten

Kommun:

Gotland

Socknar:

Fårö	Hamra
Bunge	Vamlingbo
Rute	Sundre
Hellvi	Näs
Lärbro	Havdhem
Othem	Hablingbo
Boge	Silte
Gothem	Sproge
Norrlanda	Eksta
Anga	Fröjel
Kräklingbo	Klinte
Gammelgarn	Sanda
Östergarn	Västergarn
Ardre	Eskelhem
Alskog	Tofta
Lau	Västerhejde
När	Visby
Burs	Väskinde
Rone	Lummelunda
Eke	Stenkyrka
Grötlingbo	Hangvar
Fide	Hall
Öja	Fleringe

Lägesbeskrivning:

Större delen av kusten

Gräns:

100, 200 eller 300 meter från strandlinjen. Se kartor bilaga 1

Fastigheter:

Ett mycket stort antal fastigheter berörs. Någon förteckning över berörda fastigheter har inte upprättats.

1993-04-26

231-1591-93

Ägare: Ett mycket stort antal fastighetsägare berörs. Någon förteckning över berörda fastighetsägare har ej upprättats.

Area: Ca 10 000 hektar

Beskrivning av området

Havskust med många olika strandtyper. Klapperstensstränder med mer eller mindre utvecklade strandvallssystem dominerar. Klintkust förekommer enbart på den västra sidan och företrädesvis i länets norra del. Sandstränder är mer sparsamt företrädade och förekommer mestadels i skyddade vikar eller på strandavsnitt med aktiv sandtransport. I länets sydöstra del förekommer allmänt låglänta strandpartier där effekterna av den långsamma landhöjningen är särskilt märkbar. Vissa öar och kustavsnitt har ett rikt och känsligt fågelliv.

Grund för beslutet

Länsstyrelsen befarar att strandbodar kan komma att byggas i betydligt större utsträckning om prövningsplikten helt försvinner utanför detaljplanlagda områden.

En bod som avses användas för yrkes- eller binäringsfiske är inte bygglovpliktig eller prövningspliktig enligt strandskyddsbestämmelserna, vilket däremot en bod för bedrivande av husbehovs- eller sportfiske torde vara. Med tanke på den svårighet som kommer att finnas att skilja på bodar som är prövningspliktiga och sådana som inte är det, förordas att alla strandbodar och övriga byggnader tillståndsprövas inom naturvårdsområdet.

Beträffande husbehovstäkt är en reglering av uttagen angelägen med tanke på de mycket störande ingrepp i strandvallssystem och andra grusformationer som den helt okontrollerade verksamheten medför för närvarande.

Ändamålet med naturvårdsområdet

- Att hindra att karaktären hos väsentligen obebyggda delar av Gotlandskusten förändras genom ny bebyggelse,
- att begränsa störningar av fågellivet,
- att bevara för naturvården särskilt värdefulla strandavsnitt med grusformationer och begränsa inverkan av täktverksamhet genom reglering av uttagen.

1993-04-26

231-1591-93

Föreskrifter för naturvårdsområdet

För att trygga ändamålet med naturvårdsområdet förordnar länsstyrelsen med stöd av 10 och 19 §§ NVL samt 22 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedanstående föreskrifter skall gälla för området.

A. Föreskrifter med stöd av 19 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt till att nyttja fastighet inom naturvårdsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det inte utan länsstyrelsens tillstånd tillåtet att

- uppföra ny byggnad eller att ändra befintlig byggnad genom tillbyggnad, ombyggnad eller andra åtgärder som påverkar dess yttre utseende. Tillstånd krävs även för ej bygglovpliktiga åtgärder,
- ta i anspråk eller inreda byggnad helt eller delvis för väsentligen annat ändamål än tidigare. Tillstånd krävs även för ej bygglovpliktiga åtgärder,
- bedriva täkt av berg, sten, grus eller sand innanför den yttersta materialsamling som kan komma att fyllas på vid stormtillfällen.

B. Föreskrifter med stöd av 19 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla att viss åtgärd utförs

För att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet förpliktagas markägare och annan innehavare av särskild rätt att tåla att

- informationstavlor med allmänna upplysningar om förordnandet utplaceras på vissa platser samt att särskilda skyltar utplaceras i områden där täkt sker för att informera om provningsplikten.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturvårdsområdet

Inga föreskrifter har utfärdats.

D. Föreskrifter med stöd av 22 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen i Gotlands län.

1993-04-26

231-1591-93

2. Länsstyrelsen framställer och utplacerar informations-tavlor om förordnandet och tillståndsplikten för täkt.
3. Skötselplan upprättas inte.
4. Ekonomisk utredning upprättas inte.

DELEGATION

Gotlands kommun har genom beslut av länsstyrelsen 1987-06-18 erhållit delegation av beslutanderätten enligt 16 § NVL för bygglovpliktiga åtgärder inom strandskyddsområdet. Länsstyrelsen är beredd att efter framställning från kommunen positivt pröva frågan om utökning av denna delegation till att omfatta

- bygglovpliktiga åtgärder inom det utökade strandskyddsområdet som är tillståndspliktiga enligt 16 § NVL,
- ej bygglovpliktiga bebyggelseåtgärder inom naturvårdsområdet som är tillståndspliktiga enligt 19 § NVL.

ÖVERKLAGANDE

./. Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och naturresursdepartementet, se bilaga formulär A.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet har deltagit landshövdingen Thorsten Andersson jämte ledamöterna Gunhild Bolander, Torsten Frölich, Björn Jansson, Hans Klintbom, Björn Larsson, Harriet Lihnell, Henry Lindkvist, Barbro Nilsson, Lennart Petersson, Ulla Pettersson, Ingibjörg Sigurdsdottir och Sören Strand samt tjänstgörande suppleanterna Staffan Danielsson och Yngve Friberg.

Ledamoten Harriet Lihnell reserverade sig mot beslutet med yrkande att förordnandet skulle utformas enligt karta i bilaga 4.

I den slutliga handläggningen har även deltagit länsrådet Jan Björklund, 1:e länsassessorn Nils Strehlenert, länsarkitekten Peter Ringborg och naturvårdsdirektören Per Hansson, föredragande.

./. Per Hansson anförde därvid avvikande mening mot beslutet enligt bifogad skrivning, bilaga 4, med tillhörande karta.

Thorsten Andersson

Per Hansson

Hur man överklagar hos regeringen

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut, kan Ni överklaga detta hos regeringen, miljö- och naturresursdepartementet.

Det gör Ni genom att i brev till regeringen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) och
- redogöra för dels varför Ni menar att länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger post-adress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

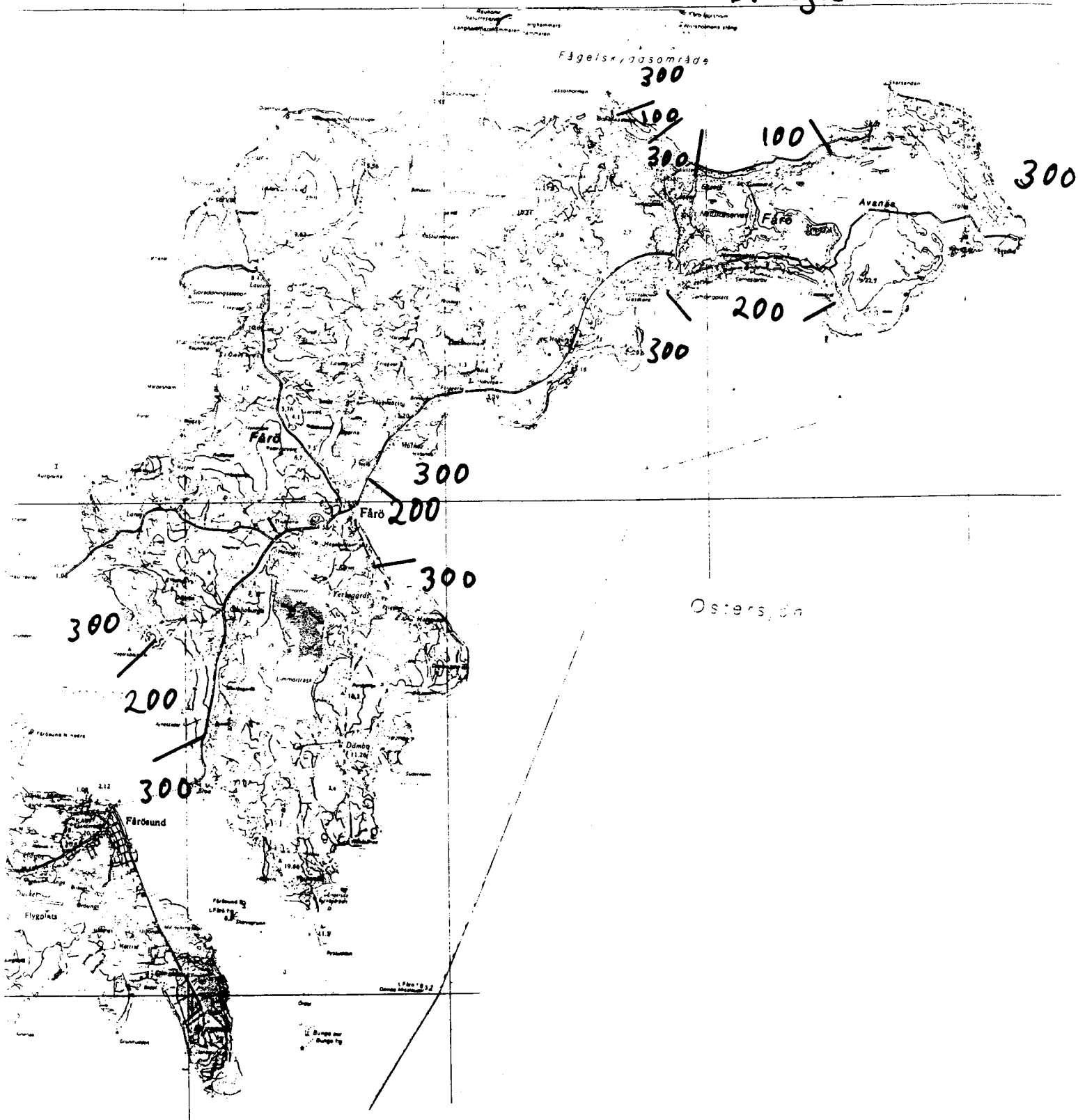
Brevet skall lämnas/skickas till länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är: Länsstyrelsen i Gotlands län, 621 85 Visby, tel 0498/29 21 00.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev inom tre veckor från den dag Ni fick beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till länsstyrelsen.

Bilaga 1:1

Bilaga 1:2

300

200

Hagarshajnsriv

Klintsbroviken

Kulmilälunden

1:22

R Kalkuor

1:25

1:1
II

Kohaga-
vät

Ajnestadar

ODEHOBURGA

Kalkugn R

1:38
II

Ajnens

1:22

1:43
III

1:44

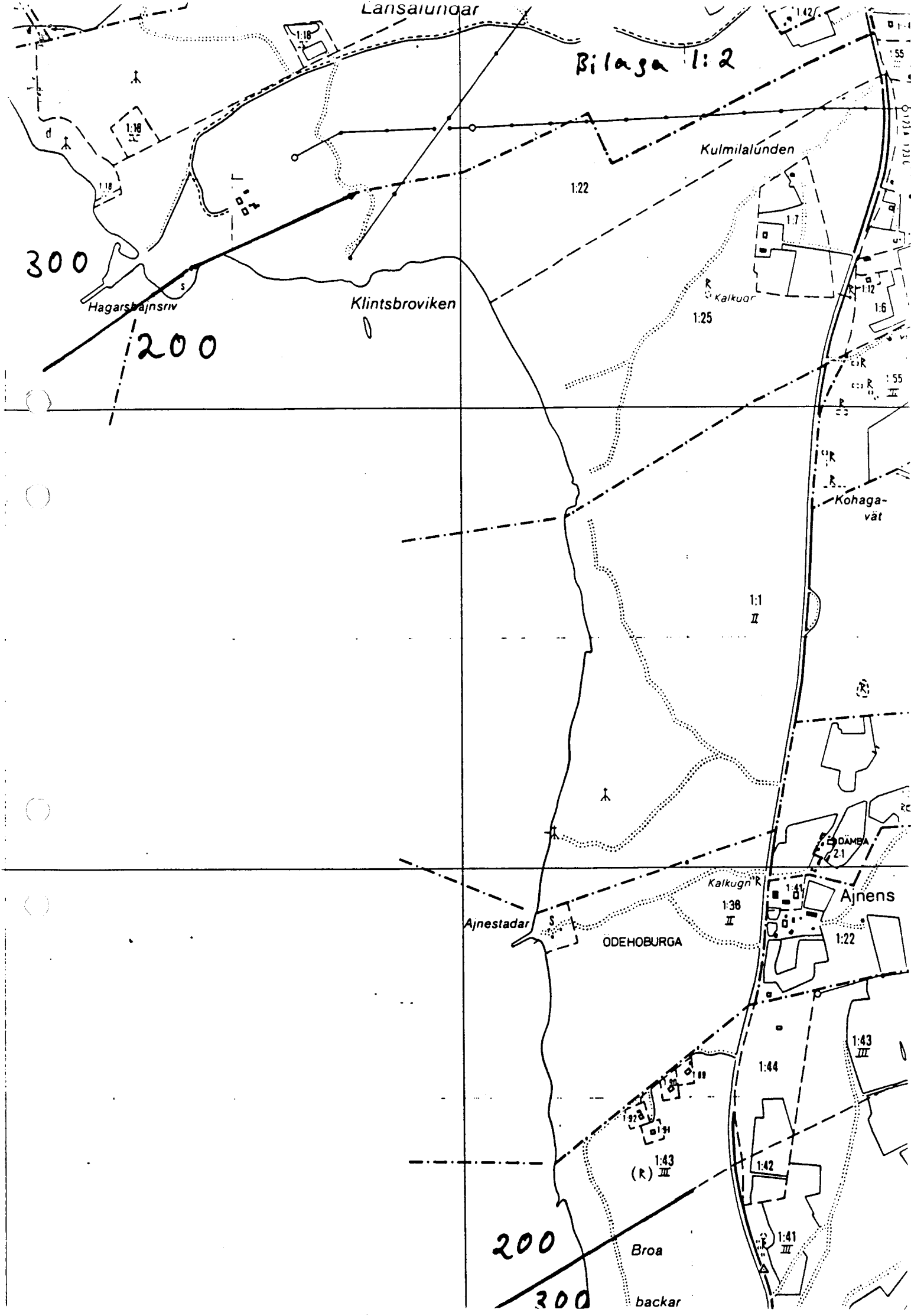
(R) 1:43
III

200

300

Broa

backar

Prasthagamyr

Bilaga 1:3

Mölnorträsk

MÖLNOR

Gräns
i gamla
vägen

Landsvägen
gräns för
strändskyddet
även vid
Alnäsavik

Dyarna

STORA GASMORA

4.9

SVENS

Mölnorviken

FÅRÖ

KYRKO

Kyrkviken

300
Kluckareriv

200

Hagalunda

1:17

Varden

24.58

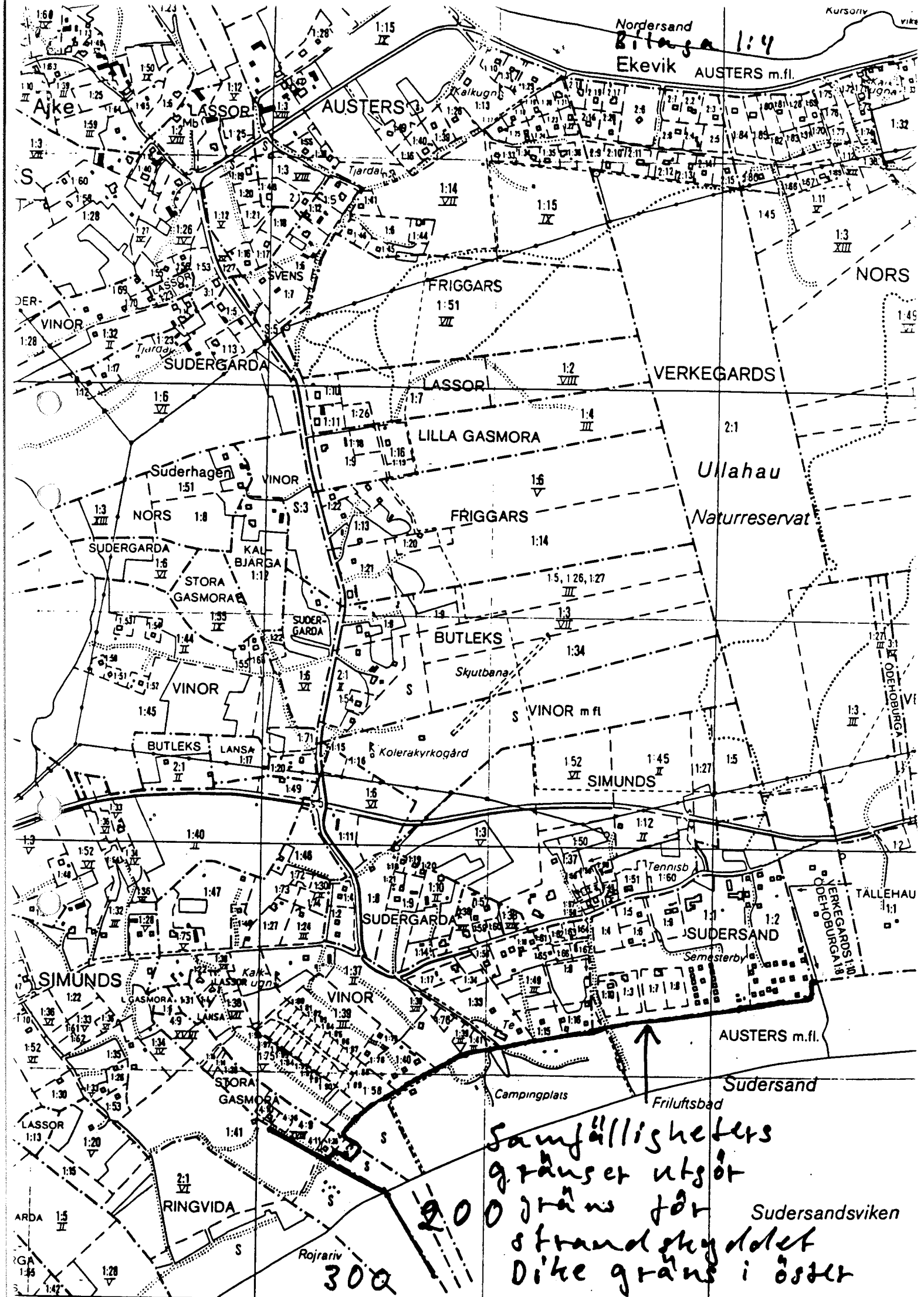
Kalkugn

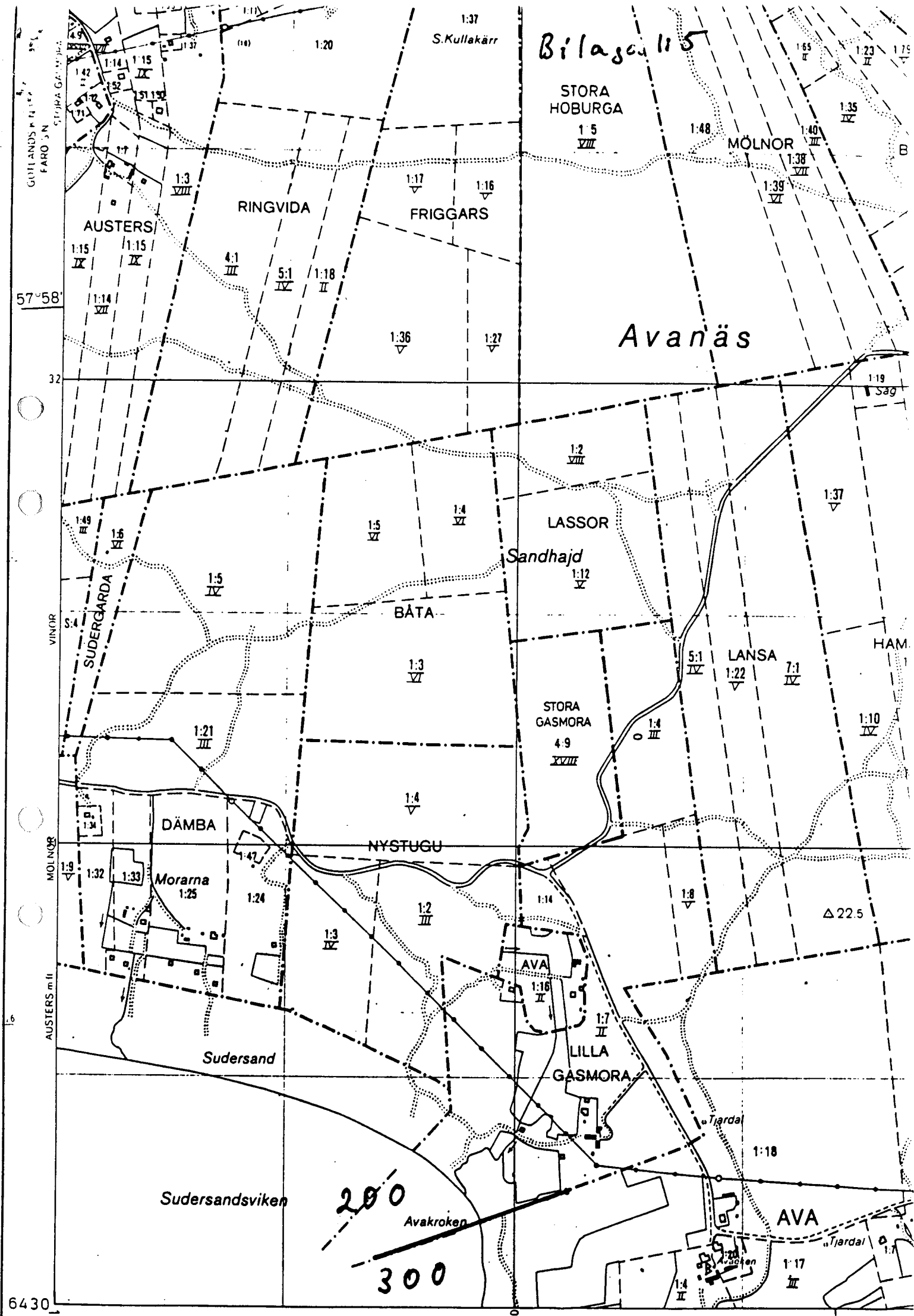
200

300

VERKEGARDS
1908

FARO S N
GOTLANDS K.N.

Landsvägen
gräns för
strandöksgoldelet

300

100 Västra Grunnsvik

Austersriv

STORA GASMORA

Högsandagrunn

Skärsviken

Kamben

AUSTERS

STORA GASMORA

BROA

1:77

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

1960

Inom detta
avsnitt är
landsvägen
gräns för
strand-
skyddet

Bilaga 1:7

VERK

Ajkesvik

Nordersand

Ekevik AUSTERS m

100

300

Håpnhällen

Frågards

Dillavikahällen

100

300

Daßen

Stadst

Bohakaasandst

NORS

Kangulsväl

GASMORA

Ajkeslund

LASSOR

1:15

Brumyr

Bröhagen

Sjainträsk

AIKE

RUTLEKS

1:20

1:25

1:30

1:35

1:40

1:45

1:50

1:55

2:00

300

100

Bohakariv

Varpet

Fågelskyddsområde

Lajde

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

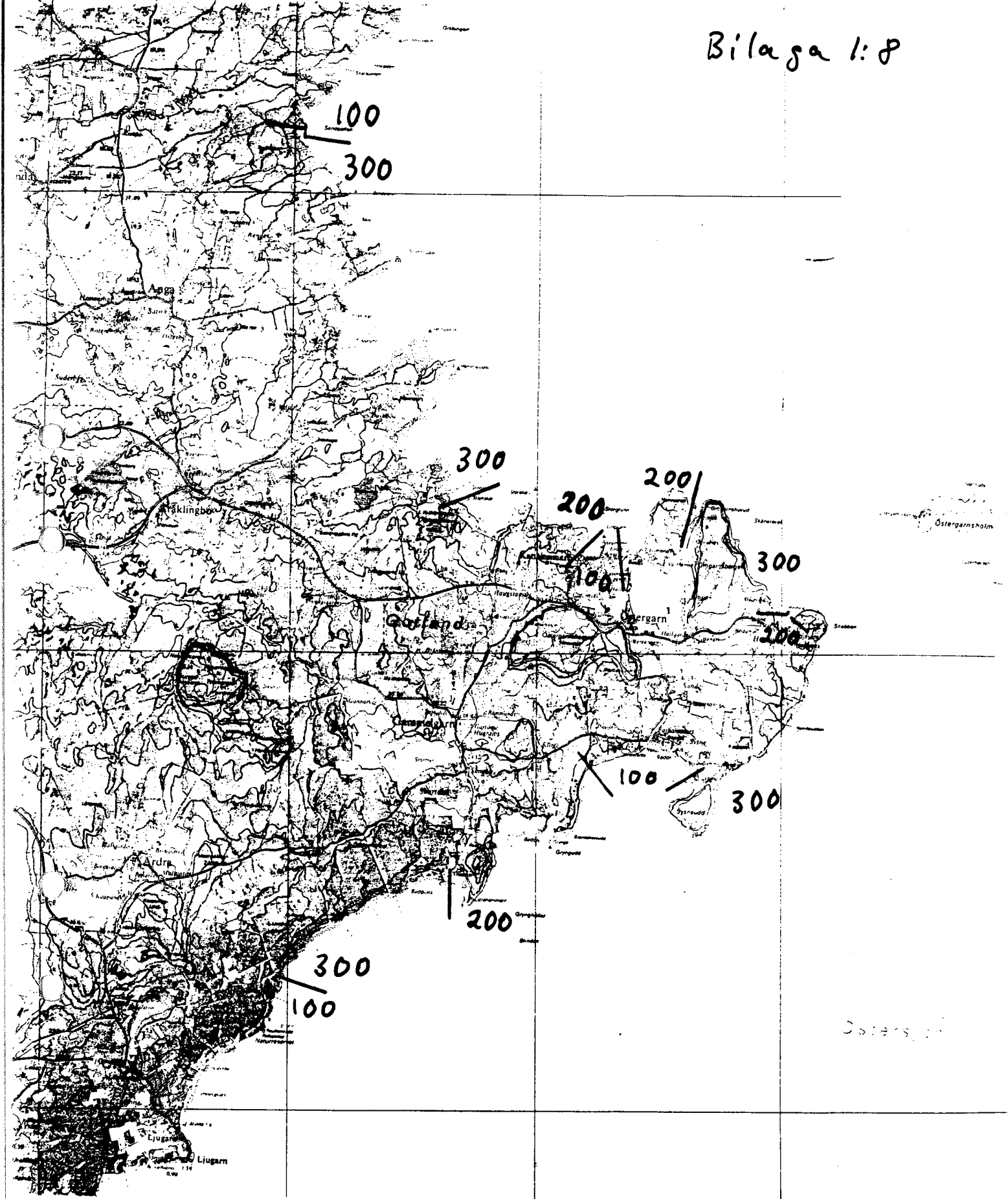
97

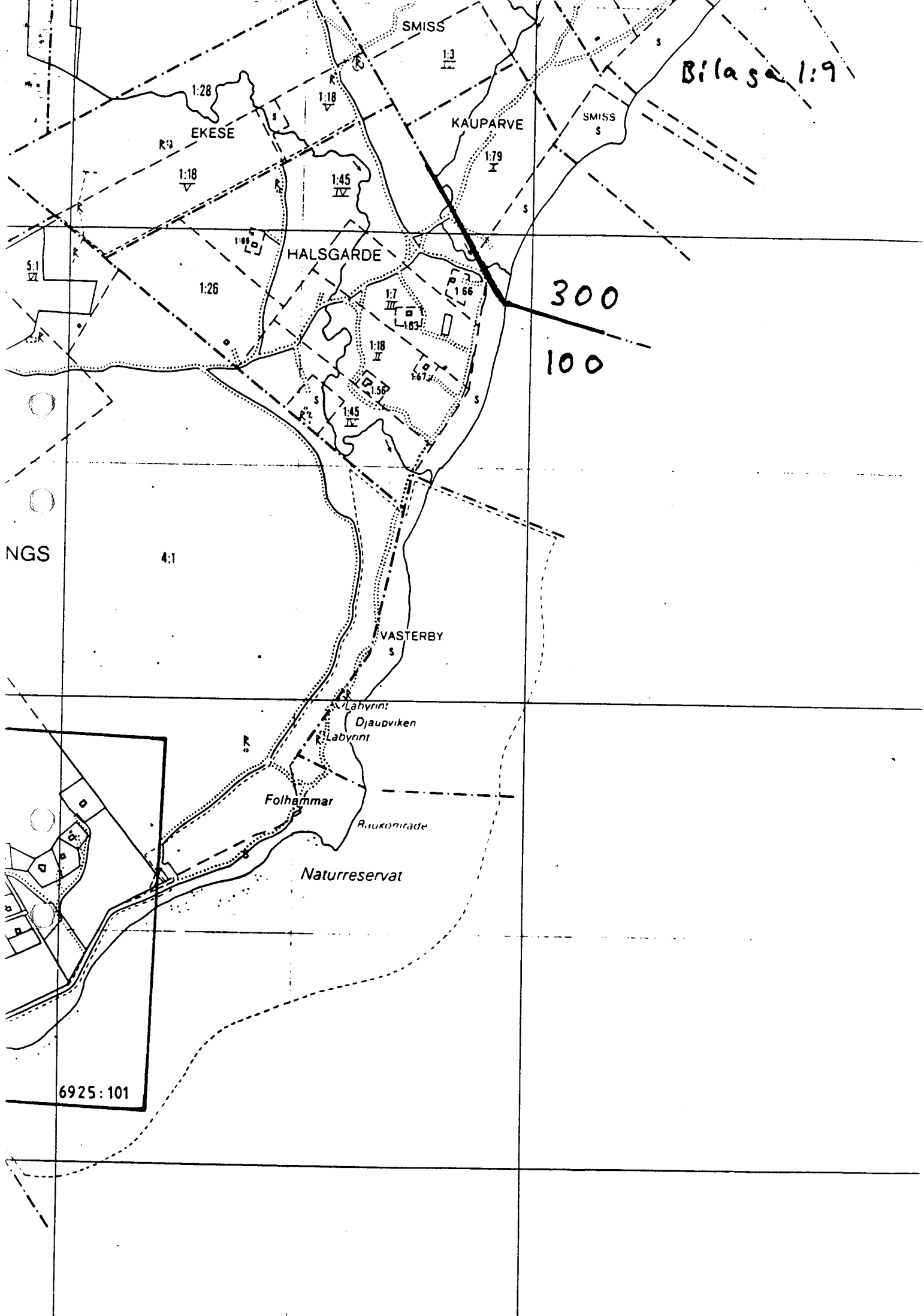
98

99

100

Bilaga 1: 8

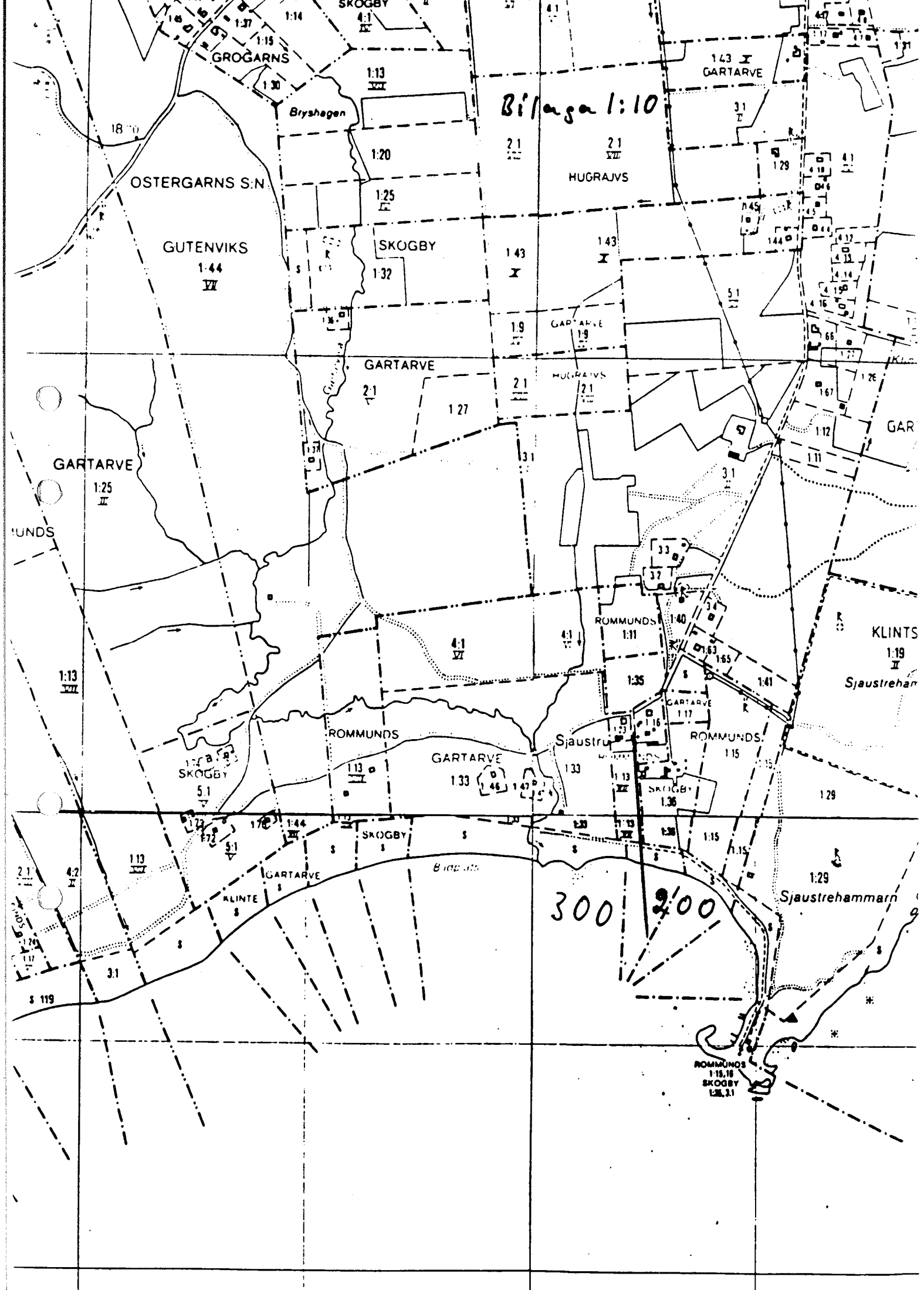

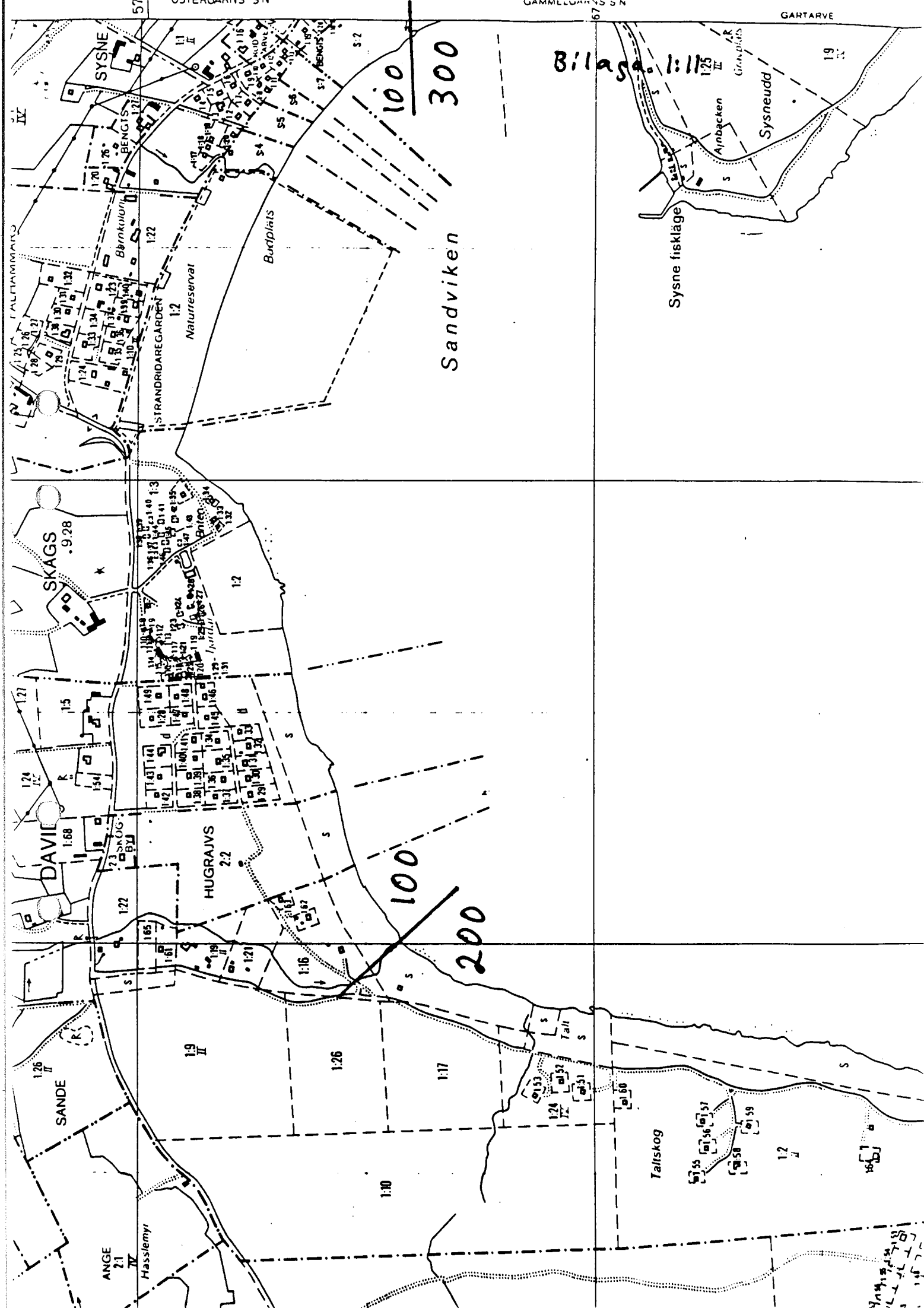
Bilaga 1:9

300

100

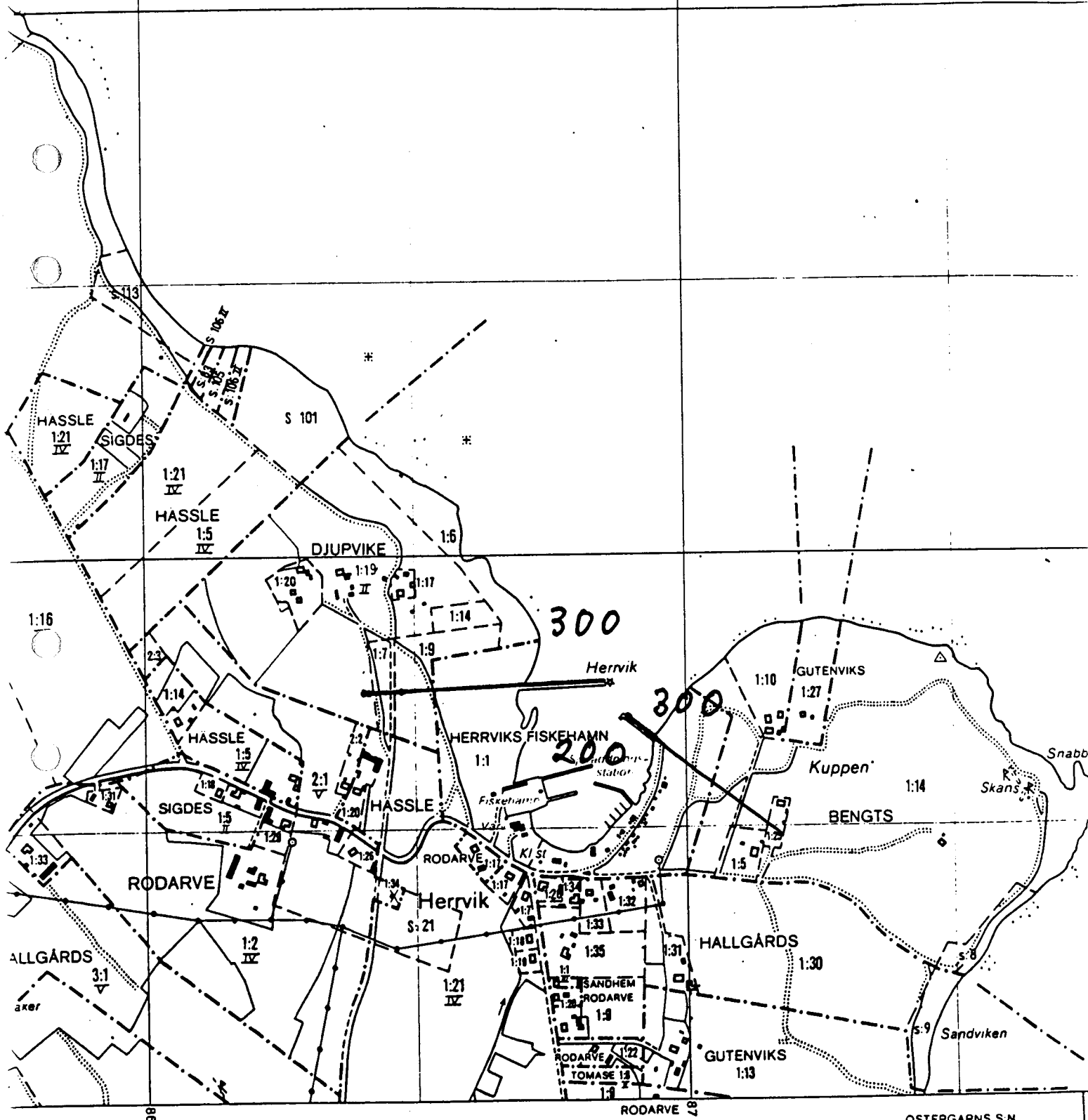
6925:101

Bilaga 1:12

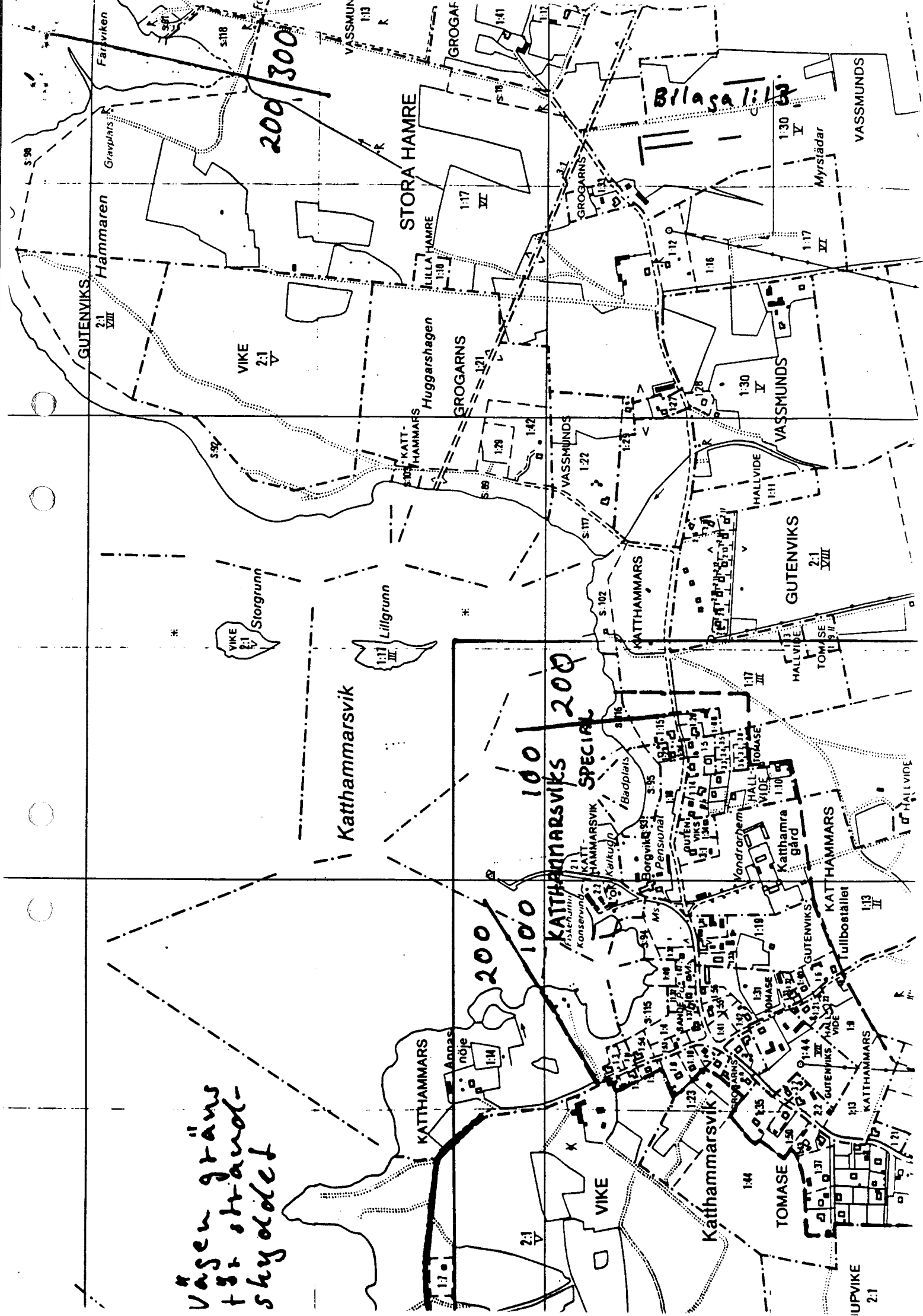
Kanarevet

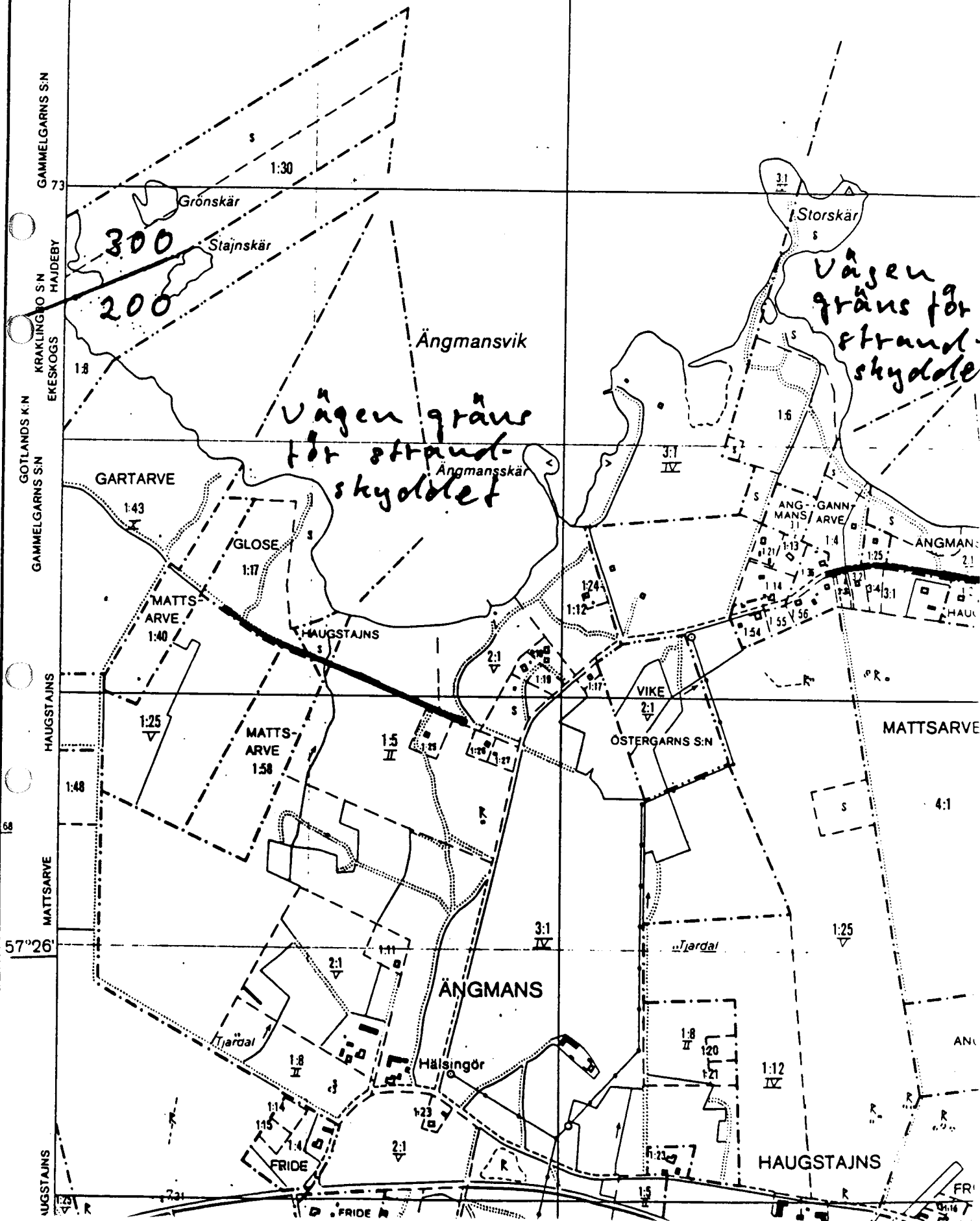
OSTERGARNS S.N
GOTLANDS K N

069 37 6J 3h SYSNE

Skalan 1:10 000

069 45 6J 41 TROSINGS

HANGRE

NORS

1:16

IX

17

Bilaga 1: VIII

Brändtörn

LILLA GAJRVIDE

1:10

SUDERS

3:1

II

Gaitsvält

1:15

II

VATERS

1:14

SUDERS

VATERS

3:1

IV

Aminnehagen

1:16

VATERS

Vattenkvarn

Djupa

Björkhagen

1:14

III

RS

HAMMARS

1:7

BROE

1:30

VI

LISTE

1:5

II

1:4

IV

1:33

BROE

1:28

1:3

1:4

FJÄLE

Snäckänge

1:2

Sandpallen

Sandviken

LIFFRIDE

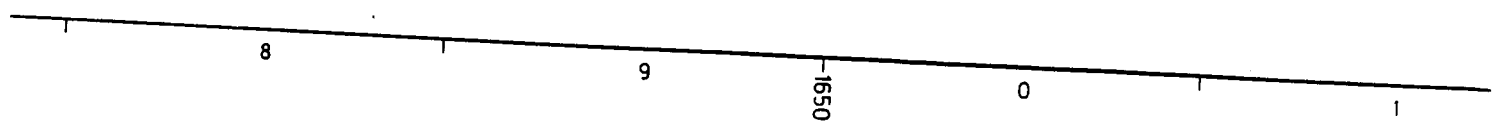
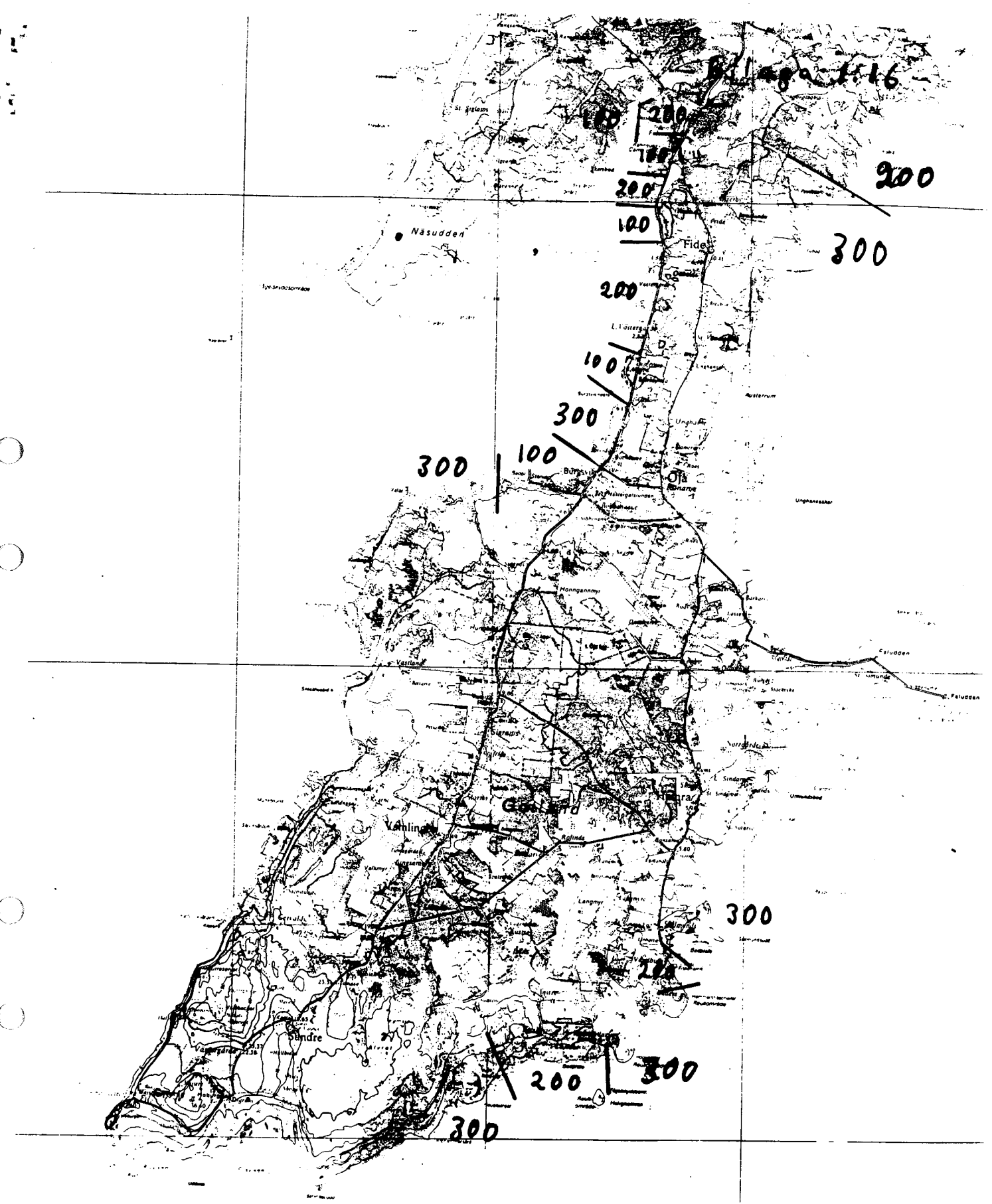
ANGA S:N

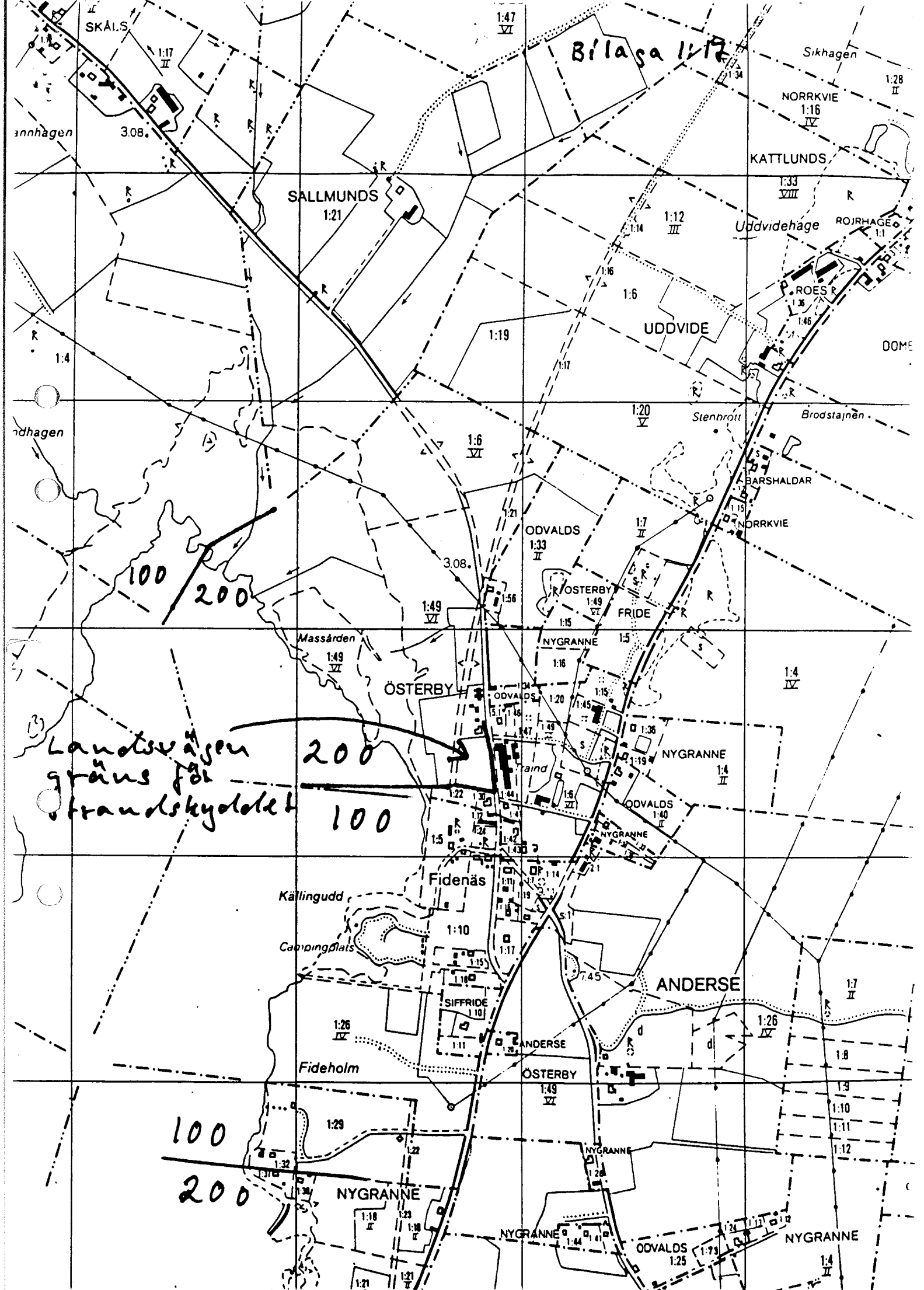
NORRANGA S:N

18°46'

GOTLAND

069 55 6J 5

Bilaga 1:18

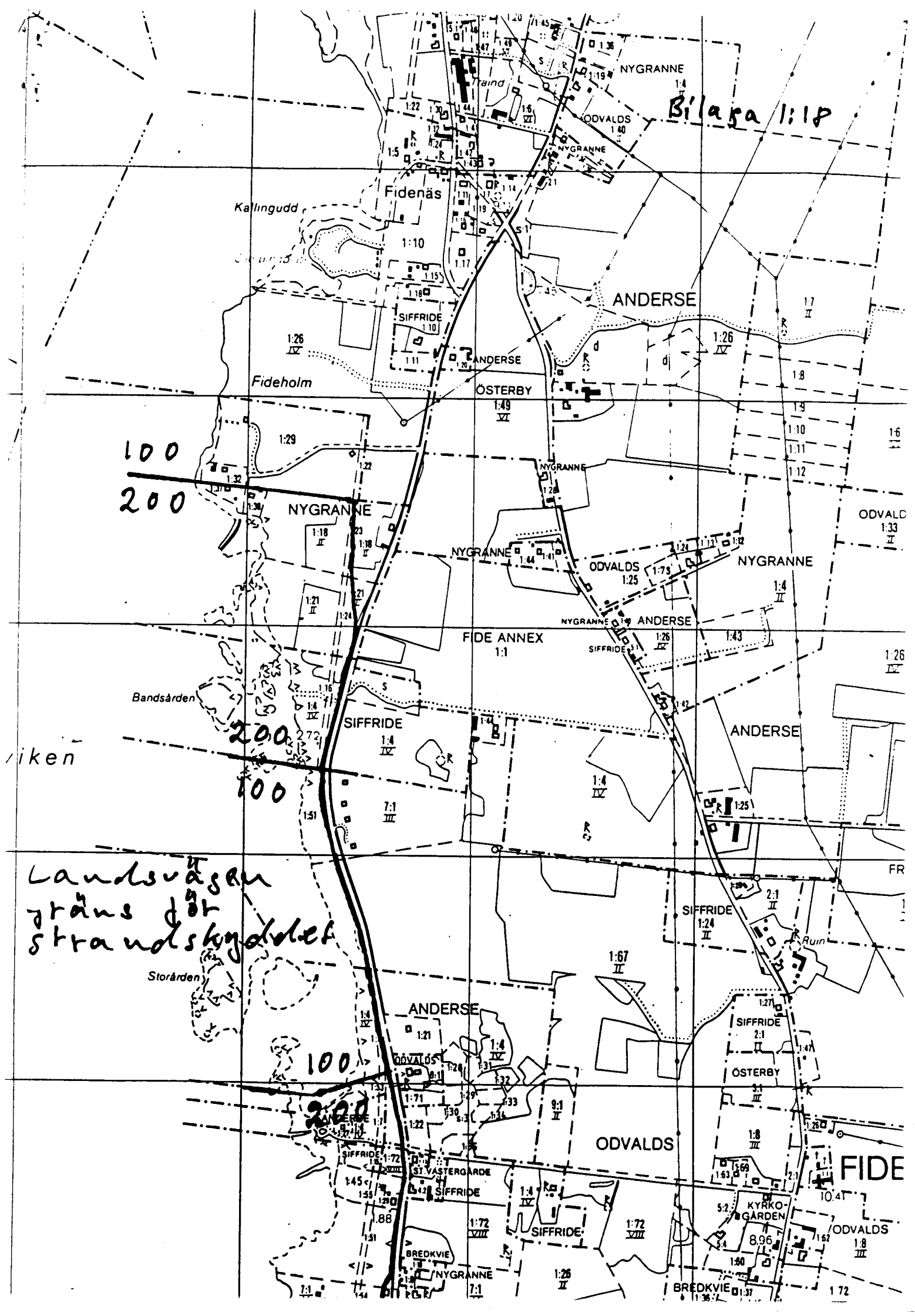
100
200

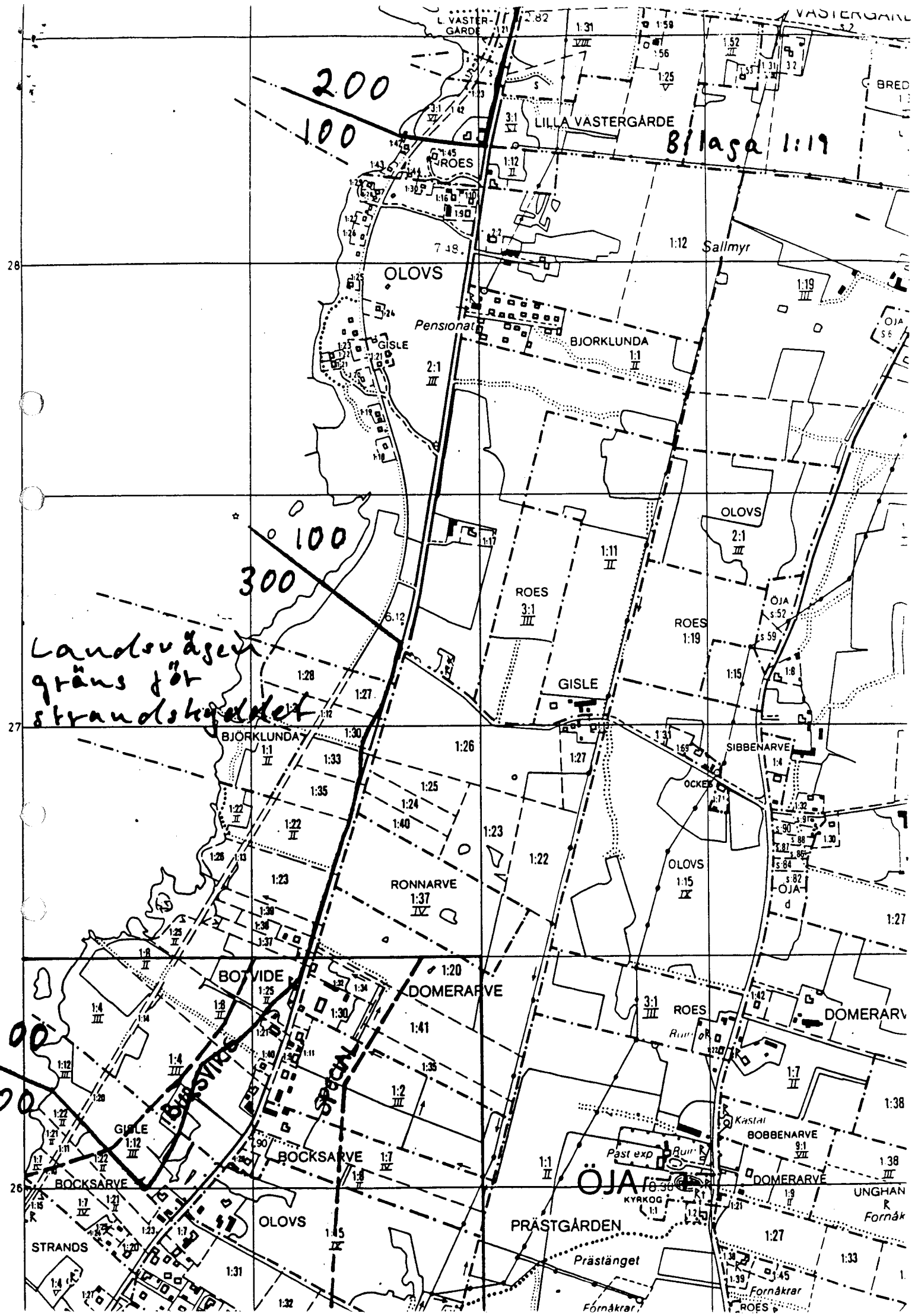
200
100

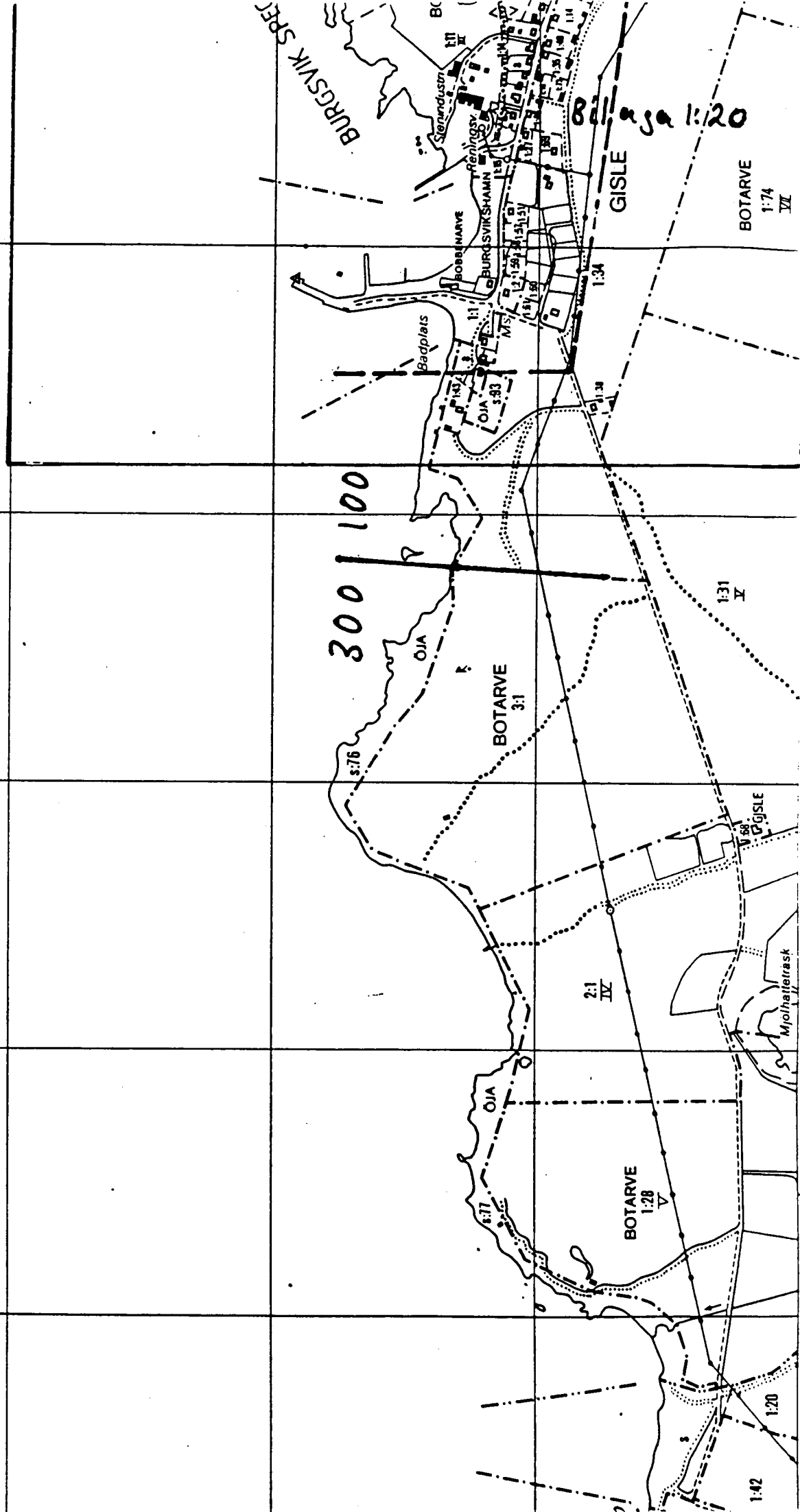
100
200

Landsvägen
gräns för
strandstygget

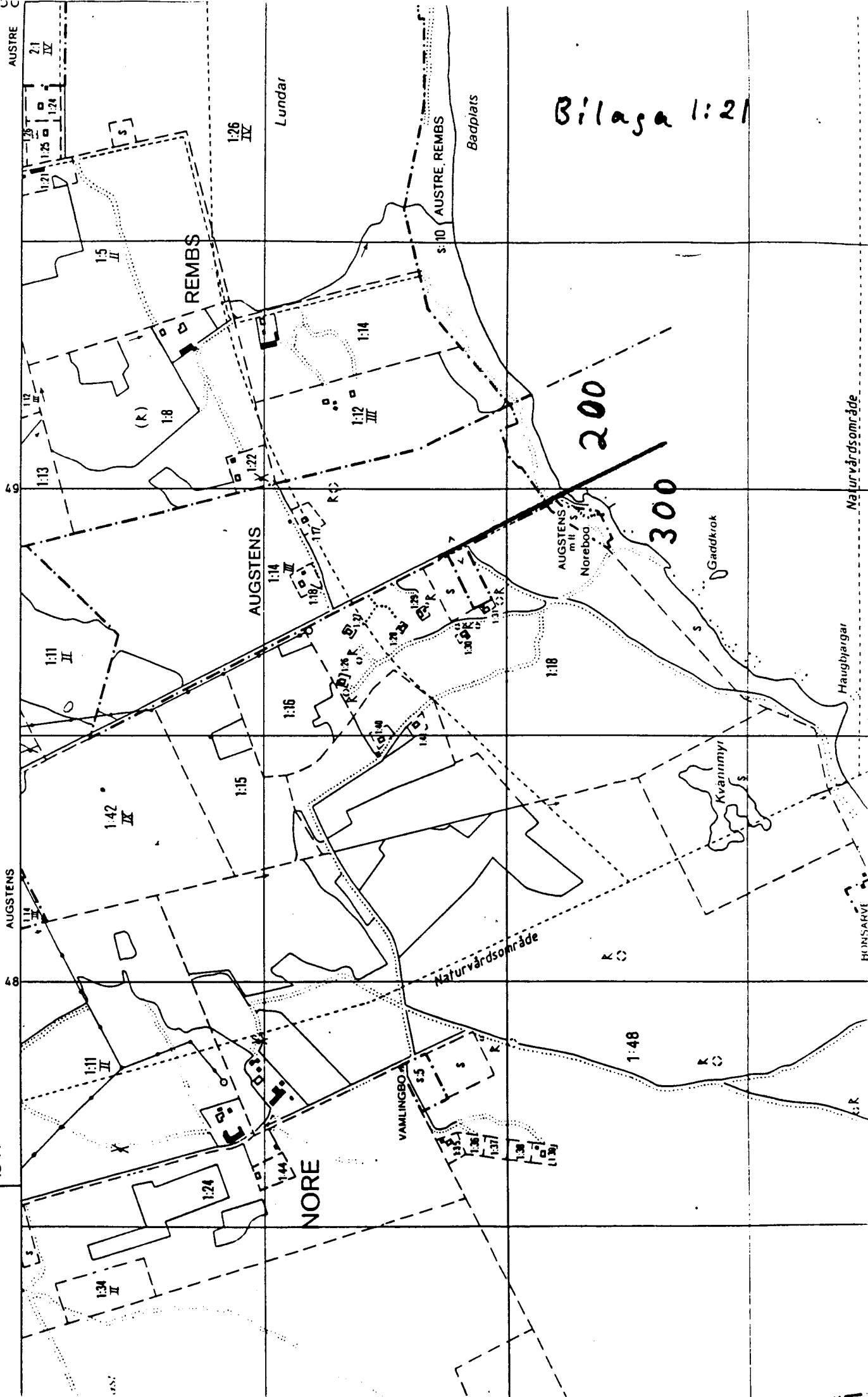
iken

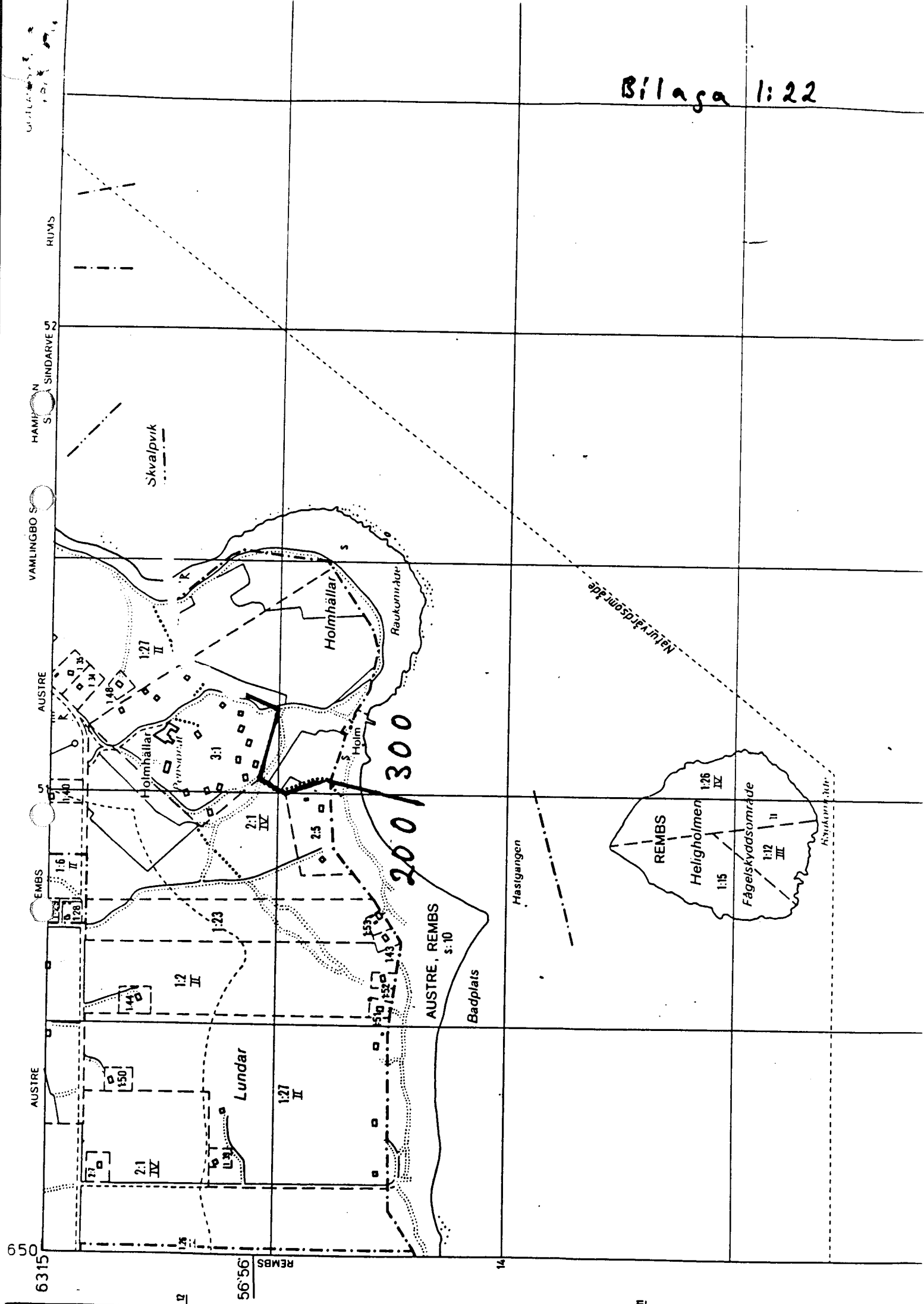

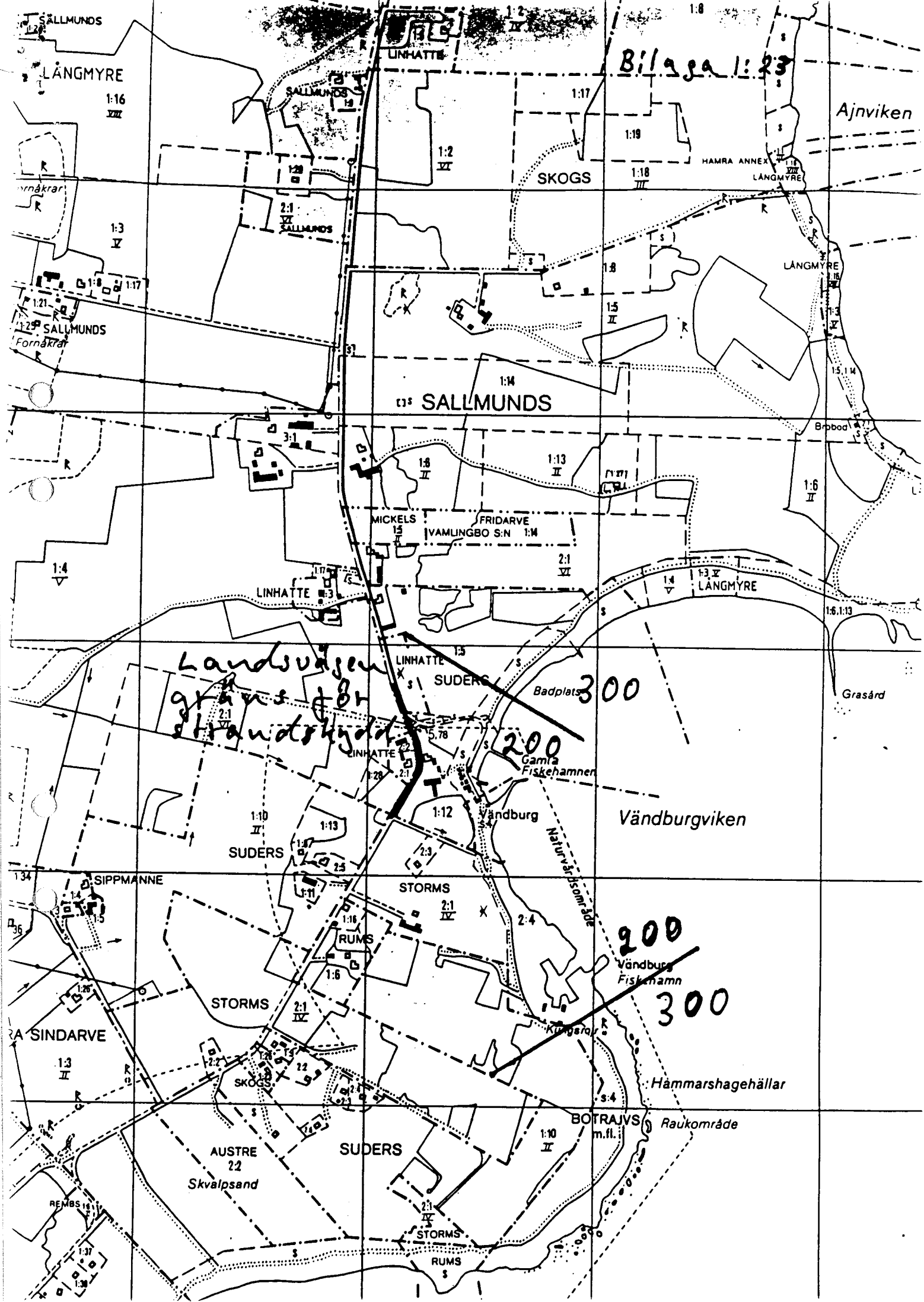

GOTLANDS K N 18"14'

Bilaga 1:21

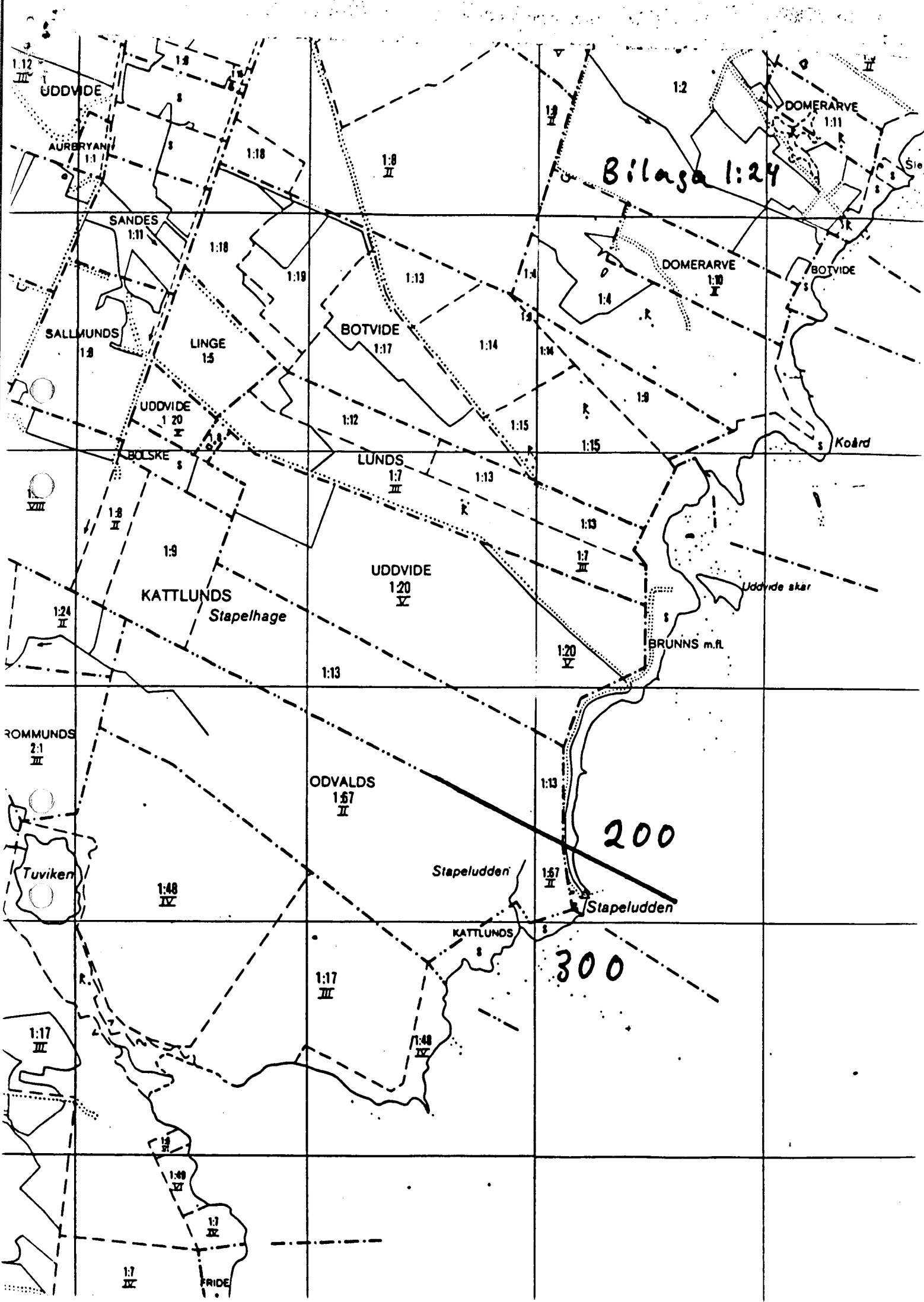

Bilaga 1:23

Landsvägen
gräns för
strandkydd

200
300

Bilaga 2:1

OMRÅDE UNDANTAGET FRÅN DET
GENERELLA STRANDSKYDDET

Kappelshamnsviken

Storungs

LÄNSSTYRELSEN I NORTLANDS L

Tjänstgjort i stället för ut

1976-68-30

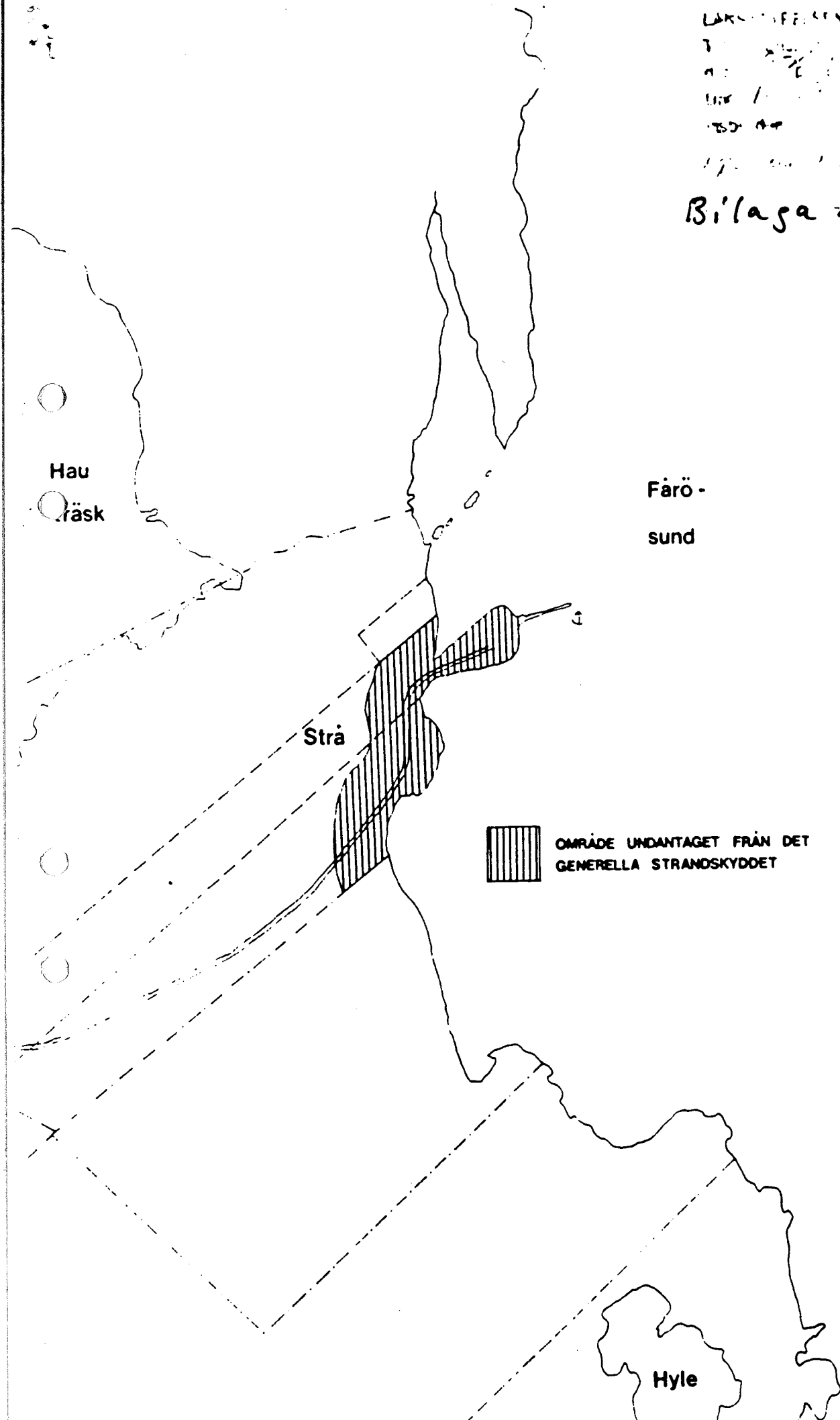
11.12.3-241-75

1976-68-31

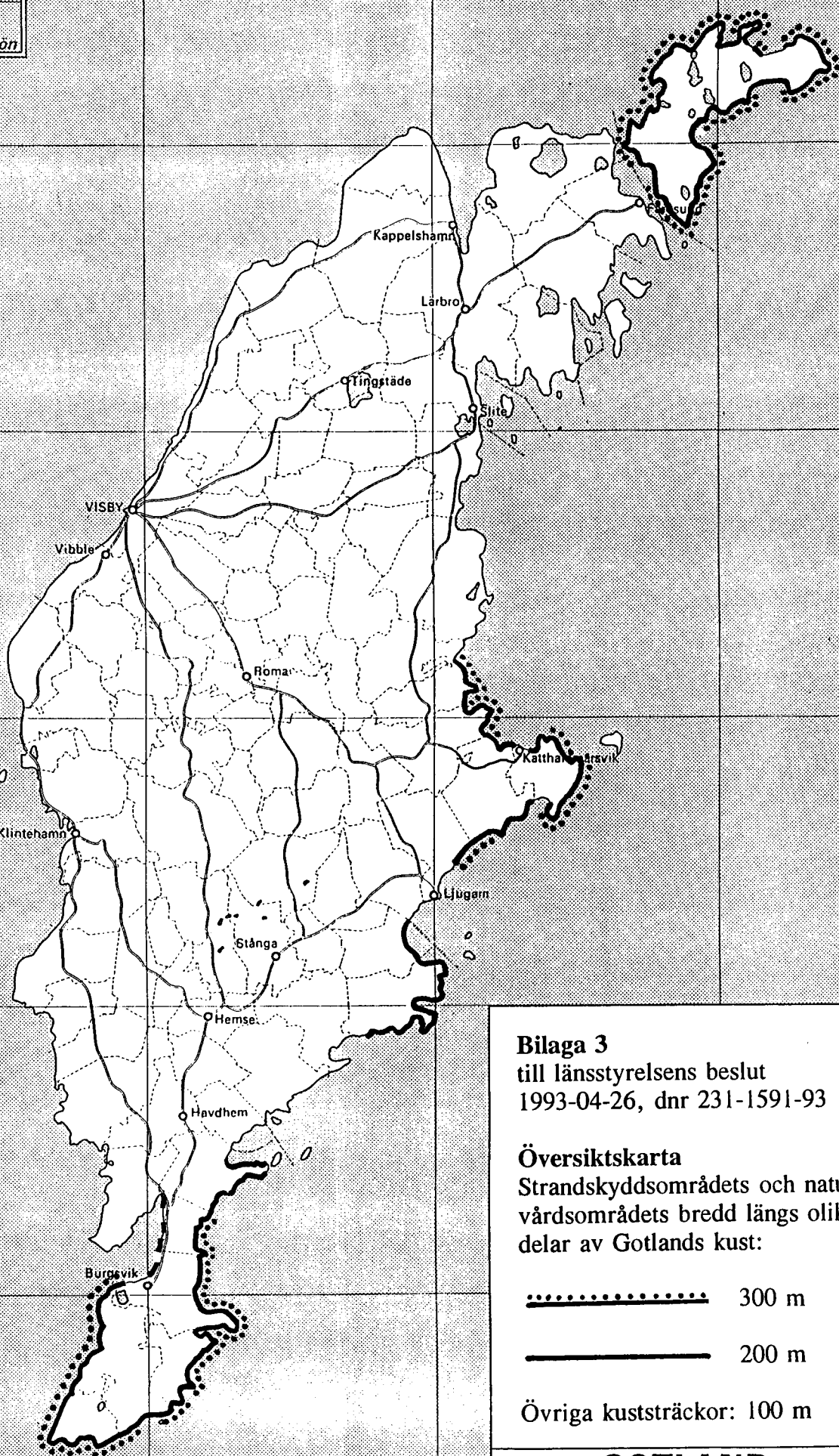
Handskrivet

LÄRSTÄLLNINGEN TILL
FÖRSLAGET
AV
DET
FÖRSLAGET
FÖR
FÖRSLAGET
FÖR

Bilaga 2:2

Gotiska Sandön

Bilaga 3

till länsstyrelsens beslut
1993-04-26, dnr 231-1591-93

Översiktskarta

Strandskyddsområdets och natur-
vårdsområdets bredd längs olika
delar av Gotlands kust:

..... 300 m

———— 200 m

Övriga kuststräckor: 100 m

GOTLAND

Översiktlig planeringskarta 1:500 000

0 10 20 30 km
Referenser till topografiska och ekonomiska kartorna enligt Statens
lantmäterverks system.